

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
МОЗ УКРАЇНИ»

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ

ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Матеріали XXII Всеукраїнської науково-практичної конференції

Дніпро
2020

Редакційна колегія:

д. філол. н., проф. **Т. В. Філат** (відп. ред.);

к. філол. н., ст. викладач **Н. В. Кузнецова**;

к. філол. н., ст. викладач **К. Ю. Перинець**.

Актуальні проблеми навчання іноземних студентів. Матеріали ХХІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Дніпро, 2020. – 199 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції. Розглядаються актуальні проблеми навчання іноземних студентів, а також питання методики викладання української, російської, латинської та іноземних мов у вищій школі.

Для спеціалістів-філологів, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, студентів-філологів.

Усі матеріали друкуються в авторській редакції.

дозволяє варіювати факторами невимушено і природньо, що створює в аудиторії атмосферу вільного спілкування» (Китайгородська Г.О., 1986 р.).

Рольові ігри як методичний прийом виправдовують себе в процесі навчання мови: це комплексність, глобальність засвоєння мовних компонентів. Вони мають високий ступінь мотивації, що максимально позитивно впливає на процес засвоєння іноземної мови. Під час рольової гри розкривається творчий потенціал студента. Виконання ролі привчає до самостійного висловлювання думки іншою мовою. Теорія і практика показують, що ефективність рольових ігор має практичні перспективи у вивченні іноземних мов: чим більше групових форм роботи, тим ефективніше навчання.

Гавриш А. О.

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ НА ПОЧАТКОВОМУ ТА ОСНОВНОМУ ЕТАПАХ

Навчання іноземних студентів об'єктивно має деякі особливості, врахування яких допоможе викладачу підвищити якість учбового процесу. Так, в роботі зі студентами-іноземцями неминує виникають труднощі, з якими не зустрічаються викладачі, які працюють з вітчизняними студентами. На підставі деяких моїх спостережень зроблена спроба окреслити позначені вище нюанси. Спочатку я хотіла б розглянути проблеми і особливості викладання української мови, як іноземної, на підготовчому відділенні, а згодом – складнощі, які стосуються як початкового, так і основного етапів навчання іноземномовних студентів.

Головною особливістю викладання українською мовою громадянам інших країн на підготовчому відділенні є те, що українська мова, з одного боку, є для його слухачів іноземною. Але не менш важливим є те, що українська – це мова, якою будуть викладатися основні предмети на наступних етапах учбового

процесу. Більша частина слухачів-іноземців, які вирішили навчатись в українських вищих навчальних закладах, як правило, більшою чи меншою мірою володіють однією з мов романо-германської групи, частіше за все, англійською чи французькою. Тому, очевидною професійною вимогою на адресу нашого викладача має бути володіння, окрім, звісно, української, щонайменше однією іноземною мовою, більш-менш зрозумілою аудиторії. Це не тільки дозволить підвищити якість навчання, але і буде корисним для кращого особистого порозуміння з учнями, що, в свою чергу, полегшить непростий процес засвоєння матеріалу.

Оскільки іноземні студенти починають вивчення української мови з самих «азів», першою з проблем, яка виникає у слухачів підготовчого відділення – опанування української орфографії, а саме написання літер. Для тих студентів, які в кращому випадку знайомі з латиницею, трапляється помилкове використання літер «б» і «в», через схожість на англійську літеру «b». Крім проблеми точної ідентифікації графічно схожих літер різних алфавітів, має місце складність письмового зображення символів кириличної абетки. Вирішення цієї проблеми потребує багато практики від студентів і наполегливого корегування з боку викладача.

Іншою складністю для більшості іноземців є українська фонетика. Особливо це стосується голосних звуків і літер через схожість за виглядом на літери англійського і французького алфавітів. З цієї причини, найчастіші помилки трапляються з такими літерами, як «а», «е», «і», «є». Також студенти плутають між собою за звучанням літери і звуки «о» і «у», і через це, робляться помилки в написанні слів з ними. Вирішення цієї проблеми є виконання після письмових завдань і диктантів роботи над помилками.

Окремо слід сказати про проблеми, які мають місце як у студентів початкового етапу навчання, так і основного.

За моїми спостереженнями, студенти з тих, чи інших країн мають деякі спільні риси, обумовлені ментальними, релігійними, світоглядними

особливостями, моделями поведінки, притаманними народам їх рідних країн. Наприклад, студенти з Індії, зазвичай, дисципліновані, що дуже сприяє навчальному процесу. Але певною складністю в навчанні цієї групи є деяка повільність засвоєння нового матеріалу. Це некритичне ускладнення легко вирішується, наприклад, шляхом більшої кількості повторювань, що дозволить сприйняти матеріал повною мірою.

В той самий час, студенти з таких країн, як Туніс, Марокко, Сирія і Єгипет, мають інші сильні і слабкі сторони. Дисциплінованість і зосередженість, зазвичай, не є їх сильними сторонами, що, ймовірно, пов'язано з менталітетом і темпераментом вихідців з цих країн. Звичайно, під позитивним впливом досвідченого викладача це піддається змінам в кращу сторону. Щодо сильних сторін, можна відзначити, зазвичай, швидке сприйняття матеріалу і вміння закріплювати це на практиці. Але ця сильна сторона може також зіграти негативну роль: коли студентам легко дається навчальний процес, їм здається, що можна не докладати зусиль.

Для того, щоб студенти не вирішили триматися такої лінії поведінки, треба вжити наступних заходів. В залежності від загального рівня групи, і рівня знань окремих студентів, є доцільним посилено ускладнювати завдання, щоб вони не втрачали зацікавленість до вивчення української мови. Наприклад, доволі переконливими можуть бути деякі аргументи загального рівня: отриманні знання з цієї дисципліни допоможуть як у повсякденному житті, так і у навчанні. Ще одним аргументом на користь вивчення цієї мови буде те, що це допоможе їм в адаптації до міста і країни в цілому, яка для них зовсім не знайома, особливо студентам першого і другого курсів.

Не можна ігнорувати і деякі обрядові особливості іноземців, які можуть впливати на навчальний процес, наприклад, Рамадан у студентів-мусульман. В період цього посту, студенти, які його дотримуються, є дуже втомленими. Нестача енергії впливає не тільки на фізичний стан студента, а й на ефективність його розумової діяльності. Очевидне вирішення – дозоване навантаження:

новий матеріал слід подавати з помірною швидкістю, зважаючи на особливості цього періоду.

Окремою проблемою є процес засвоєння певних звуків української мови. У студентів з Індії викликають складнощі такі звуки як «з» і «ж». Перша складність полягає в тому, що їм важко розрізнявати їх між собою. А друга, у тому що, вихідцям з Індії взагалі важко опанувати вимову цих звуків, через особливості їх артикуляційного апарату. Для вирішення цієї проблеми знадобиться значний проміжок часу, і багато старань і зусиль як з боку студентів, так і викладача.

В студентів-арабів певні складності викликає вимова літери «р», вочевидь, через деякі відмінності у вимові звуку і літери «р» в арабській мові. Франкомовним студентам також має стати у нагоді те, що у французькій мові є звук «г», але через інший спосіб і місце творення цього звуку, все одно, потребує від них багато тренувань.

Якщо підсумувати, то усі проблеми з вивченням української мови, як іноземної, з якими зустрічається викладач, підлягають вирішенню. Компетенція, досвід і креативне мислення – це ті інструменти, які допоможуть педагогу в цій справі. Крім неперевершеного знання свого предмету, він має вміти налагодити зв'язок з громадянами інших країн і подолати такі бар'єри як мовний і психологічний, світоглядний і ментальний.

Гасік Д. В., Кузьменко А. О.

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ОНЛАЙН ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Навчання англійській мові має бути цікавим, захоплюючим і різноманітним. Ваші навчальні матеріали для вивчення англійської мови повинні зачіпати ту тематику, яка вам дуже цікава, «зачіпає вас за живе». У цьому сенсі наш курс зможе задовольнити запити великої кількості бажаючих